

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 8633
Ημερομ. Κατάθεσης: 25/9/2026

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 25 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΡΟΣ: Την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: Αναθεώρηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, διασφάλισης του 8ώρου και θεσμοθέτησης αδειών αποκατάστασης για τους εργαζόμενους στα Μεταλλεία Κασσάνδρας Χαλκιδικής

Κυρία Υπουργέ,

Το Σωματείο Μεταλλωρύχων & Εργαζομένων στις Μεταλλευτικές Εγκαταστάσεις Μεταλλείων Κασσάνδρας Χαλκιδικής αναδεικνύει το δυσανάλογα υψηλό βιολογικό και σωματικό κόστος που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι στις υπόγειες στοές και στις μονάδες εμπλουτισμού. Η εργασία διεξάγεται σε βάθη έως 500 μέτρα κάτω από τη γη και σε κρίσιμες θέσεις στην επιφάνεια, μέσα σε ένα αποδεδειγμένα εχθρικό και τοξικό περιβάλλον.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΕΛΙΝΥΑΕ και διεθνών οργανισμών υγείας και ασφάλειας (NIOSH, CDC, WHO), το προσδόκιμο ζωής των μεταλλωρύχων είναι κατά 10-15 έτη χαμηλότερο από τον μέσο όρο του πληθυσμού. Η καθημερινή επαγγελματική έκθεση προκαλεί συγκεκριμένες και βαρύτατες παθήσεις, οι οποίες τεκμηριώνονται πλήρως από τη διεθνή βιβλιογραφία. Η εισπνοή μεταλλευτικής σκόνης και κρυσταλλικού πυριτίου προκαλεί μόνιμες φλεγμονές, ίνωση, Πνευμονοκονίαση και Πυριτίαση, ενώ η Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ) και η χρόνια βρογχίτιδα επιμένουν και μετά τη συνταξιοδότηση. Παράλληλα, τα καυσαέρια diesel (DPM) από τα βαρέα μηχανήματα σε

κλειστές στοές (κατηγοριοποιημένα ως καρκινογόνα Ομάδας 1 από τον ΠΟΥ) σε συνδυασμό με τοξικά αέρια (μονοξειδίο του άνθρακα, υδρόθειο) προκαλούν αυξημένα ποσοστά καρκίνου του πνεύμονα, των νεφρών και της ουροδόχου κύστης. Επιπρόσθετα, η έκθεση σε βαρέα μέταλλα και κραδασμούς κατά τη διάτρηση συνδέεται με αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης της νόσου Πάρκινσον (RR ~1.60 βάσει μελετών της Ontario Mining Cohort), με ήδη καταγεγραμμένα περιστατικά συναδέλφων στην περιοχή σε ηλικίες μόλις 35-45 ετών. Στις μονάδες εμπλουτισμού της επιφάνειας, η χρήση κυανιούχων ενώσεων προκαλεί κινδύνους οξείας τοξικότητας και βλάβες στον θυρεοειδή, τα ξανθικά άλατα απελευθερώνουν δισουλφίδιο του άνθρακα (CS₂) που συνδέεται με νευρολογικές και καρδιαγγειακές διαταραχές, ενώ η σκόνη συμπτωκνώματος (αρσενικό, μόλυβδος, κάδμιο) προκαλεί νεφρικές βλάβες και περιφερική νευροπάθεια. Τέλος, το 50,4% των μεταλλωρύχων υποφέρει από χρόνιες παθήσεις στην πλάτη και τη μέση λόγω στατικής καταπόνησης, ενώ καταγράφεται η εντονότερη πτωτική τάση στην ακουστική ικανότητα. Ως αποτέλεσμα όλων των ανωτέρω παραγόντων, το 60% των συνταξιούχων του κλάδου εμφανίζει αναπηρία ή σοβαρά χρόνια νοσήματα εντός μόλις 5 ετών από τη συνταξιοδότησή του.

Η κατάσταση αυτή επιδεινώνεται δραματικά από τα εξοντωτικά ωράρια. Το σύστημα απασχόλησης είναι κυλιόμενο (24/7), με 7 συνεχόμενες ημέρες εργασίας και μόλις 2 ημέρες ανάπαυσης. Η κόπωση από τη διαταραχή του κιρκάδιου ρυθμού, σε συνδυασμό με τη διαχείριση εκρηκτικών και χημικών, αυξάνει εκθετικά τον κίνδυνο ατυχημάτων. Για το λόγο αυτό, η αυστηρή τήρηση του 8ώρου ως μέτρου ασφαλείας, η ρητή εξαίρεση του κλάδου από τις διατάξεις περί διευθέτησης του χρόνου εργασίας (ν. 4808/2021) και η θεσμοθέτηση πρόσθετων ημερών «άδειας αποκατάστασης» αποτελούν ζητήματα ζωτικής σημασίας.

Παρά τη δεδομένη φθορά, το ισχύον πλαίσιο επιβάλλει ως όριο πλήρους συνταξιοδότησης το 57ο έτος της ηλικίας. Το όριο αυτό κρίνεται βιολογικά ανέφικτο και δημιουργεί ένα παραγωγικό παράδοξο: εργαζόμενοι που ξεκινούν στα 25 τους, συμπληρώνουν τα απαιτούμενα «υπόγεια» έτη ήδη από την ηλικία των 40-41 ετών, αλλά εγκλωβίζονται στις επικίνδυνες στοές για άλλα 16-17 χρόνια μέχρι να συνταξιοδοτηθούν, καθώς η αλλαγή επαγγέλματος επιφέρει δραματική μείωση αποδοχών. Αντίθετα, χώρες με μεταλλευτική παράδοση, όπως η Πολωνία (σύνταξη ακόμη και πριν το 50ό έτος με 25 έτη υπόγειας εργασίας και συντελεστή ασφάλισης 1,5), η Ρουμανία (στο 45ο έτος με 20 έτη ασφάλισης) και η Βουλγαρία (στα 52 έτη και 8 μήνες), εφαρμόζουν πολύ πιο δίκαια συστήματα.

Η μείωση του ορίου ηλικίας για τον κλειστό αυτό πληθυσμό (1.500 - 2.000 άτομα πανελλαδικά) δεν επιβαρύνει δημοσιονομικά το ασφαλιστικό σύστημα, καθώς οι θέσεις αναπληρώνονται άμεσα από νέο εργατικό δυναμικό που φέρνει νέες εισφορές. Αντίθετα, η εργασιακή παράταση επιβαρύνει οικονομικά

το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΟΠΥΥ) λόγω του υψηλού κόστους μακροχρόνιας περίθαλψης των χρονίως πασχόντων μεταλλωρύχων.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάσθε κα Υπουργέ:

1. Προτίθεστε να εξετάσετε τη μείωση του ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης για τους εργαζόμενους στις υπόγειες στοές και στις μονάδες χημικής επεξεργασίας (εμπλουτισμού);
2. Θα προχωρήσετε στη ρητή εξαίρεση των μεταλλευτικών εργασιών από τις διατάξεις περί διευθέτησης του χρόνου εργασίας (ν. 4808/2021), κατοχυρώνοντας το αυστηρό 8ωρο ως μέτρο ασφαλείας κατά της κόπωσης, και θεσμοθέτηση πρόσθετων ημερών «άδειας αποκατάστασης» για όσους απασχολούνται στο κυλιόμενο σύστημα 7ήμερης εργασίας (24/7);
3. Σκοπεύετε να θεσμοθετήσετε ειδικά προγράμματα επαγγελματικής επανένταξης και επανακατάρτισης, ώστε εργαζόμενοι που συμπληρώνουν τα 15 έτη υπόγειας εργασίας να μπορούν να μετακινούνται σε θέσεις επιφανείας χωρίς απώλεια ενσήμων ή μισθολογικών κεκτημένων, προστατεύοντας την υγεία τους πριν από τη φυσιολογική φθορά και τον κίνδυνο ατυχημάτων;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μανώλης Χριστοδουλάκης

Απόστολος Πάνας

Παύλος Χριστίδης